O’ZBEKSTAN RESPUBLİKASI’ JOQARI’ HA’M ORTA ARNAWLI’ BİLİMLENDİRİW MİNİSTRLİGİ

BERDAQ ATI’NDAG’I’ QARAQALPAQ MA’MLEKETLİK UNİVERSİTETİ JURNALİSTİKA KAFEDRASI’

PA’N: «G’ALABA XABAR QURALLARI’ EKONOMİKASI’ HA’M MENEDJMENTİ’»

R E F E R A T

TEMA: G’A’REZSİZLİK JI’LLARI’ BASPASO’ZDE EKONOMİKALI’Q TEMATİKANI’N’ TUTKAN ORNI’

Tayarlag’an: **N.Ma’mbetdullaeva**

Qabi’llag’an: **Q.Qalekeev**

N O’ K İ S – 2014

TEMA: G’A’REZSİZLİK JI’LLARI’ BASPASO’ZDE EKONOMİKALI’Q TEMATİKANI’N’ TUTKAN ORNI’

JOBASI’:

KİRİSİW

1. Bap. G’a’rezsizlik ji’llari’ baspaso’zinde ekonomikali’q tematikani’n’ sa’wleleniwi

2. Bap. G’alaba xabar qurallari’ni’n’ ekonomikali’q differintsiyalani’wi’

JUWMAQLAW

PAYDALANILG’AN A’DEBİYaTLAR DİZİMİ

KİRİSİW

G’a’rezsizlikke eriskennen son’ O’zbekstan h’a’m Qaraqalpaqstan Respublikalari’ tez bazar qatnasi’g’i’na o’tiw da’wiri baslandi’. Bazar qatnasi’qlari’na o’tiw jag’dayi’ tek g’ana O’zbekstanda g’ana emes, qon’i’si’ ma’mleketlerde de, Rossiyada da boldi’, sol waqi’tta payda bolg’an inflyatsiya baspa so’z qurallari’nda o’z ta’sirin tiygizbey qoymadi’. Gazetalardi’n’ menshiklestiriwinin’ birden o’siwi h’a’m bah’asi’ni’n’ qi’mbatlap ketiwi gazeta tirajlari’ni’n’ azayi’p ketiwine ali’p keldi.

Bu’gingi ku’nde Qaraqalpaqstan baspa so’zinde ekonomika temasi’ndag’i’ materiallar basli’ ori’nlardi’n’ birin iyeleydi. Bul ji’llar ishinde gazeta-jurnallar betlerinde problematikali’q h’a’m analitikali’q xarakterdegi ken’ ko’lemli materiallar ja’riyalang’anli’g’i’n ko’remiz

Qaraqalpaqstan ekonomikali’q basi’li’mlari’nda sali’q sistemasi’ tematikasi’ndag’i’ materiallardi’ formali’q h’a’m janrli’q jaqtan to’mendegishe tu’rlerge aji’rati’li’wi’ mu’mkin.

1. Bap. G’a’rezsizlik ji’llari’ baspaso’zinde ekonomikali’q tematikani’n’ sa’wleleniwi

Qaraqalpaqstan g’alaba xabar qurallari’ni’n’ h’a’r bir materiallari’ni’n’ tiykari’nda ideologiyasi’ jetekshilik etedi. Bul tendentsiyani’ Qaraqalpaqstan baspa so’zinin’ respublikali’q gazetalari’nan tarti’p qalali’q, rayonli’q h’a’m tarmaqli’q gazetalardi’n’ materiallar mazmuni’nda ayqi’n ko’rsek boladi’. Ba’rshemizge ma’lim, g’a’rezsizlikke eriskennen son’ g’alaba xabar qurallari’ strukturali’q jaqtan jan’alani’wi’ menen bir qatarda oni’n’ tematikasi’nda tu’pten o’zgeriske ushi’radi’. Soni’n’ menen birge Qaraqalpaqstan baspa so’zi betlerinde bazar qatnasi’qlari’na o’tiw protsessindegi ekonomikali’q tematikada joqari’ ori’ndi’ iyeleydi. Qaraqalpaqstanni’n’ ekonomikali’q basi’li’mlari’ bazar ekonomikasi’na o’tiw da’wirindegi basqi’shlari’n sa’wlelendirdi. Atap aytqanda ekonomikali’q basi’li’mlar betlerinde bazar reformalari’, qamsi’zlandi’ri’w, buxgalteriya esabi’, lizing, bank xi’zmeti, jeke menshik, agroekonomika, agrosanaat, jan’a texnologiyalar, marketing,

menendjment, finans bkazari', finans, ta'biyiy resurslar, isbilermenlik, awi'l xojali'g'i', fermer xojali'g'i' h'a'm tag'i' basqa si'yaqli' ekonomikani'n' tu'rli tarawlari' boyi'nsha jan'a rubrika h'a'm tematikalar payda boldi'. Bazar ekonomikasi'na o'tiw bari'si'ndag'i' ekonomikali'q basi'li'mlarda ju'z bergen bunday tematikali'q o'zgerisler jurnalistler aldi'na jan'a maqsetler h'a'm izlenisler payda etti. Sonli'qtanda O'zbekstan Respublikasi' Prezidenti İ. A. Karimov «Baspa so'z h'a'm g'alaba xabar qurallar xi'zmetkerlerine» dep atalg'an shi'g'i'p so'ylewinde «Men bu'gingi imkaniyatlardan paydalani'p, jurnalistlerimizdin' mashaqqatli' miynetin so'z ete oti'ri'p, olardi'n' ku'shli bilim, ta'jriybe h'a'm qa'niygeligin talap etetug'i'n a'diwli ka'sip h'aqqi'nda ayri'qsha toqtap o'tiw ori'nli', dep oylayman. Sebebi, h'a'miyshe el-jurtti'n' da'rti h'a'm ta'shwishleri menen jasaw, a'dillik h'a'm ni'zam buzi'li'wi'ni'n' ko'rinislerine qarsi', ja'mietimizde, turmi'si'mi'zda ushi'rasi'p turatug'i'n joqari' lawazi'mdag'i'lardi'n' o'z wazi'ypasi'nan paydalani'wi', to'reshilik, biyg'amli'q h'a'm biyparwali'q jag'daylari'na qarsi' gu'resiw h'a'mmenin' de qoli'nan kelmeydi. Siyasat h'aqqi'nda so'ylegende – siyasatshi', ekonomika h'aqqi'nda- ekonomist boli'p pikir ju'ritiwdi, ruwxi'yli'q h'a'm ag'arti'wshi'li'q h'aqqi'nda-ag'arti'wshi', turmi'sti'n' filosofiyali'q mashqalalari' tuwrali' – filosof boli'p ba'sekige kirisiwdi- mine sonday joqari' qa'bilet h'a'm sheberlikke iye boli'wdi' o'mirdin' o'zi jurnalistlerimizdin' aldi'na en' a'h'miyetli wazi'ypa etip qoymaqta[1]» -dep jurnalist qa'niygeler aldi'na qoyi'lg'an wazi'ypag'a h'a'm oni'n' ori'nlani'w protsessindegi mashaqqatli' islerine joqari' bah'a beredi.

Bu'gingi ku'nde Qaraqalpaqstan baspa so'zinde ekonomika temasi'ndag'i' materiallar basli' ori'nlardi'n' birin iyeleydi. Bul ji'llar ishinde gazeta- jurnallar betlerinde problematikali'q h'a'm analitikali'q xarakterdegi ken' ko'lemli materiallar ja'riyalang'anli'g'i'n ko'remiz. Ma'selen, İ. A. Karimov, O. Abduraxmonovlardi'n' «Qon'i'rat soda Qaraqalpaqstan ximiya sanaati'ni'n' qarli'g'ashi'»[2] O'zAni'n' arnawli' xabarshi'lari' "G'ulom Mirzo h'a'm A. Arti'qbaevlardi'n' «Bizin'

[1] Каримов И. А. Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларига. Узбекистон матбуоти. 2002.№4, 3 бет.
[2] И. Каримов. О. Абдирахманов. Коныpат сода Каракалпакстан химия санаатынын карлыгашы. Еркин Каракалпакстан. 2007. 15-17 май.

ekonomikali’q potentsiali’mi’zdi’n’ ni’shani’»[3], Luxmanov, Sh. Qudaybergenovti’n’ «a’melge asi’ri’li’p ati’rg’an reformalardn’ na’tiyjeliligi artpaqta»[4], İ. İsmailovti’n’ «İsbilermenlik h’a’rekettegi ni’zam qorg’awi’nda»[5], B. Tilewmuratovti’n’ «Monitoring na’tiyjesi neni ko’rsetti»[6], Sh. Rasulovti’n’ «İpoteka banki imarat iyesi bolg’i’n’i’z kelse…»[7], N. Manzurovani’n’ «O’zbekstan-Koreya isbilermenlerinin’ biznes forumi’»[8], B. Bekmuratovti’n’ tayarlag’an «Sali’q qadag’alawi’-xalqi’mi’z abadanli’g’i’n ta’miyinlewge xi’zmet etedi»[9] h’a’m tag’i’ basqa ekonomikani’n’ tu’rli tarmaqlari’ boyi’nsha ja’riyalang’an maqalalardi’ ayti’p o’tsek boladi’.

Qaraqalpaqstan baspa so’zinde elimizde ju’z berip ati’rg’an waqi’yalar menen bir qatarda respublikami’zdi’n’ ekonomikali’q jetiskenlikleri h’aqqi’nda ko’lemli materiallar ja’riyalanbaqta. Ma’selen, O’zAni’n’ arnawli’ xabarshi’lari’ Gulom Mirzo h’a’m A. Arti’qbaevlardi’n’ «Bizin’ ekonomikali’q potentsiali’mi’zdi’n’ ni’shani’» dep atalg’an maqalasi’nda Elimizdin’ arqa ta’repinde :stirttin’ ko’z jetpeytug’i’n ken’isliklerine na’zer taslap qanshelli ulli’ ekenine ko’zin’iz jetediyu Bul jerde quri’lg’an h’a’m derlik u’0 gektar maydandi’ iyelep ati’rg’an elimizdin’ sanaati’ ushi’n ku’ta’ za’ru’r shiyki zat ji’li’na 100 mi’n’ tonnag’a deyin kaltsiylengen soda islep shi’g’ari’w quwati’na iye. Qon’i’rat soda zavodi’ ko’rgende O’zbekstani’mi’zdi’n’ u’lken potentsialg’a iye ma’mleket ekenine tag’i’ bir ret isenemiz. Sah’ra quyashi’, suwi’q h’a’m i’zg’i’ri’q samallarda shi’ni’qqan qi’yi’n ta’biyg’i’y sha’rayatlarda o’z elinin’ toprag’i’n ko’zine su’rme etip keleshekke isenim menen jasap ati’rg’an miynetkesh qaraqalpaq xalqi’ni’n’ ken’ peyilligin h’a’m pida’kerligin el basshi’mi’z talay ma’rte atap ko’rsetken. Qon’i’rat soda zavodi’nda a’ne usi’ pidayi’ adamlardi’n’ miyneti menen boy tikledi» dep ko’rsetedi.

Sonday-aq ekonomikali’q islerdin’ monitoring ma’seleleri, oni’n’ na’tiyjeleri, kemshilikleri h’aqqi’nda B. Tilewmuratovti’n’ «Monitoring na’tiyjeleri neni

[3] Еркин Каракалпакстан. 2007. 24-май.
[4]Еркин Каракалпакстан. 2007. 22-май.
[5] Каракалпакстан жаслары 2007.026 апрель.
[6] Еркин Каракалпакстан. 20071-март
[7] Еркин Каракалпакстан. 2007. 10-апрель.
[8] Еркин Каракалпакстан. 2007. 12-май.
[9] Еркин Каракалпакстан. 2007. 20-январь.

ko’rsetedi»[10] atli’ maqalasi’nda: Tiykari’nan alg’anda Qon’i’rat rayoni’nda bul qarardi’ ori’nlaw boyi’nsha unamli’ jumi’slar islenbekte. Aldag’i’ waqi’tlari’ usi’ tarawda o’tkeriletug’i’n seminarlarde olardi’n’ h’u’jjet tayarlawdag’i’ islegen isleri u’lgi etip ali’wg’a turarli’q. Taqi’yatas qalasi’ndag’i’ «Qi’pchaq» jeke menshik firmasi’nda o’tkerilgen monitoring bari’si’nda olardi’n’ o’ ori’ng’a shekemgi avtomobillerden 250 sumnan 5-17 ori’nli’qtan 350 ku’nlik ji’yi’m ji’ynap, xi’zmet ko’rsetip kiyati’rg’anli’i’g’i’ ani’qlandi’.

Taqi’yatas-No’kis jo’nelisindegi (RAF, UAZ, Gazel) avtomashinalari’nan 1300 sumnan ji’yi’m puli’ ali’nar eken. Biraq olarg’a tiyisli ta’rtipte kvitantsiyalar berilmeydi. Firmada qadag’alaw-kassa mashinasi’ ornati’lmag’an, og’an ten’lestirilgen kvitantsiyalar yamasa talaplar ali’ni’p tiyisli ta’rtipte ma’mleketlik sali’q inspektsiyasi’nan dizimnen o’tkerilmegen dep jazadi’.

Bazar qatnasi’qlari’n qa’liplestiriwdin’ h’uqi’qi’y tiykari’n auditoriyag’a jetkiziw, xali’qti’n’ ekonomikali’q sawati’n jetilistiriw, sanaat h’a’m agrosanaatti’n’ bu’gingi awh’ali’n ko’rsetip beriw «Erkin Qaraqalpaqstan» gazetasi’ni’n’ aldi’na qoyg’an en’ a’h’miyetli ma’selelerden biri boldi’. «Erkin Qaraqalpaqstan» gazetasi’ni’n’ arnawli’ betlerinde respublikada sanaat, agrosanaatti’n’ rawajlani’w ma’selesin to’mendegi bag’darda ja’riyalap bardi’.

Birinshiden, sanaatti’n’ ba’rshe tarmaqlari’ni’n’ auditoriyag’a tu’sinikli til menen ekonomikali’q terminler arqali’ ani’q, tuwri’ jetkizip beriw h’a’m propaganda qi’li’w.

Ekinshiden, sanaat h’a’m agrosanaat h’aqqi’nda h’u’kimet ta’repinen qabi’l qi’li’ng’an ni’zam h’a’m pa’rmanlar, qararlardi’n’ a’melde ori’nlani’wi’n tekseriw.

U’shinshiden, bazar ekonomikasi’na o’tiw da’wirindegi qi’yi’nshi’li’qlardi’ jen’ip o’tiwdin’ ilimiy tasti’yqlang’an xallari’n propaganda qi’li’w

To’rtinshiden, diyxan fermer xojali’qlari’n rawajlandi’ri’wda bul ta’jriybege iye fermerlerdm basqalarg’a o’rnek qi’li’w h’a’m propagandalaw

[1] Еркин Каракалпакстан. 2007. 1-март.

Besinshiden, sanaat potentsiali’n ko’teriwde qa’niygelerdin’ pikirlerin, is ta’jriybelerin sa’wlelendiriw

Alti’nshi’dan, agrosanaat xojali’qlari’nda ju’z berip ati’rg’an jetiskenlik h’a’m kemshiliklerdi analizlew

Jetinshiden, sanaatti’n’ ba’rshe tarmaqlari’n u’zliksiz ja’riyalap bari’w.

Solay etip, usi’ si’yaqli’ ma’selelerdi «Erkin Qaraqalpaqstan» gazetasi’ betlerinde jarati’wda auditoriyada jan’a ekonomikali’q sana sezimdm qa’liplestiriw, sanaat h’a’m agrosanaat xojali’qlari’n bazar ni’zamli’qlari’ tiykari’nda qa’liplestiriw oni’ xali’q sanasi’na sin’diriw basli’ maqset etip qoyi’ldi’. Mine usi’larg’a a’mel etken h’alda gazetani’n’ awi’l xojali’q bo’limi tiykarg’i’ itibari’n sanaat tarmaqlari’ni’n’ h’a’m agrar sektordi’n’ a’meliy h’a’m teoriyali’q tematikasi’n sa’wlelendiriwge, jan’ali’q ekonomikali’q qatnasi’qlari’n is ju’zinde a’melge asi’ri’li’wi’n analiz etiwge qaratti’.

Solay etip Qaraqalpaqstan baspa so’zinde ekonomikali’q mashqalalardi’ tematikali’q jaqtan differentsiyalawda bir qansha jaqsi’ na’tiyjege eriskenligin gazeta-jurnallar arqali’ ko’riwmizge boladi’.

2. Bap. G’alaba xabar qurallari’ni’n’ ekonomikali’q differintsiyalani’wi’

O’zbekstan Respublikasi’nda ekonomikali’q refomalardi’ sa’wlelendiriwshi basi’li’mlardi’ bir neshe tu’rlerge bo’lip u’yreniw maqsetke muwapi’q boladi’. G’alaba xabar qurallari’n belgili bir bag’darda differintsiyalaw za’ru’rligi h’aqqi’nda professor F. A. Muminov o’zinin’ «Sotsiologiya h’a’m jurnalist» atli’ miynetinde «jurnalistika qurallari’ni’n’ keleshekte eki joli’ bar O’ birinshiden, olardi’ differentsiyalaw za’ru’r, yag’ni’y bir-birinen ajrali’p turi’wshi’ tek g’ana baspa so’z, televideni e, radio emes, ba’lki gazetalar da bir-birinen aji’rali’p turi’wi’ kerek. Bunday differentsiya baspa so’z, radio h’a’m jurnalistika si’pati’ h’a’m ta’biyiy qa’siyetlerin toli’q ashi’p beriwge ali’p keledi, yag’ni’y ja’riyalawg’a tanlang’an tema, janrlar h’a’m oni’n’ tu’rleri beriledi»[a’] - dep ko’rsetedi.

Qaraqalpaqstan ekonomikali’q basi’li’mlari’nda sali’q sistemasi’ tematikasi’ndag’i’ materiallardi’ formali’q h’a’m janrli’q jaqtan to’mendegishe tu’rlerge aji’rati’li’wi’ mu’mkin.

-Ma’mleketlik sali’q sistemasi’ h’aqqi’nda O’zbekstan Respublikasi’ Prezidentinin’ qarar h’a’m pa’rmanlari’

-xabardi’n’ keri h’a’m tuwri’ piramida formalari’

-analitikali’q maqalalar

-ilmiy teoriyali’q maqalalar.

G’a’rezsizlik ji’llari’na kelip ma’mleketlik sali’q sistemasi’ni’n’ o’zgeriwi ekonomikali’q basi’li’mlardi’ h’a’m bul taraw boyi’nsha qa’niyge jurnalistlerdin’ aldi’lari’na jan’a talaplar qoydi’. Ekonomikali’q basi’li’mlar betlerine sali’q sistemasi’na baylani’sli’ jan’a rubrikalar h’a’m tematikalar payda bola basladi’.

Bunday rubrikalar asti’nda yuridikali’q h’a’m fizikali’q ta’replerden sali’q o’ndiriw ta’rtibindegi o’zgerisler h’aqqi’nda, da’ramat sali’g’i’ mikrofirmalar h’a’m kishi ka’rxanalardi’ sali’qqa tarti’w, aktsiz sali’g’i’, jer sali’g’i’, mal-mu’lk sali’g’i’ h’.t.b. sali’q tu’rleri ondag’i’ o’zgerisler, ta’rtiplestiriw h’a’m ori’nlani’w basqi’shlari’ h’aqqi’nda qararlar, ni’zamlar h’a’m jan’asha ruwxtag’i’ maqalalar ja’riyalani’p bari’ldi’. A’sirese bul tematikadag’i’ materiallar Qaraqalpaqstan Respublikasi’ ma’mleketlik sali’q basqarmasi’ni’n’ «G’a’ziyne» gazetasi’nda ko’plep ushi’rasadi’.

Ma’selen, «G’a’ziyne» gazetasi’ni’n’ 200u’ ji’l 31 yanvar № 2-4 (159) sani’n ali’p, oni’ tematikali’q jaqtan analiz etip ko’reyik.

Gazetani’n’ bul sani’ni’n’ ko’lemi 1,5 baspa tabaq, A-4 formatti’ 24 bet penen shi’g’ari’lg’an. Soni’n’ 20 beti ma’mleketlik sali’q xi’zmeti tematikasi’na arnalg’an boli’p, 4 beti ekonomikani’n’ basqa sa’wlelendiriwge bag’i’shlang’an. Gazetada ja’mi qa’ material ja’riyalang’an boli’p, soni’n’ u’shewi sali’q sistemasi’ h’aqqi’ndag’i’ qarar h’a’m pa’rmanlarg’a, on besi sali’q h’aqqi’ndag’i’ qararlarg’a qosi’mshalarg’a, ekewi ekonomikani’n’ basqa tarawlari’ h’aqqi’ndag’i’ qararlarg’a, jetewi sali’q tematikasi’na baylani’sli’ maqalalarg’a, h’a’m u’shewi ekonomikani’n’ basqa salalari’na tiyisli bolg’an materiallar ja’riyalang’an.

Ko’rip turg’ani’mi’zday gazeta betlerinin’ derlik 90 % sali’q sistemasi’ tematikasi’na arnalg’an bolsa, 10 % g’ana ekonomikani’n’ basqa tarawlari’na baylani’sli’ materiallari’na aji’rati’lg’an. Bir ji’lli’q kvartalli’q materiallardi’

sa’wlellendiriwshi esabatlar si’n ko’z-qarastag’i’ kritikali’q maqalalar bul bag’dardag’i’ materiallardi’n’ tiykarg’i’ tematikasi’ Qaraqalpaqstan Respublikasi’ sali’q bas basqarmasi’ni’n’ xi’zmetin h’a’m ma’mleketimizdin’ ekonomikasi’n rawajlandi’ri’wg’a qarati’lg’an.

Solay etip, ma’mleketimizdegi ekonomikali’q jan’alani’w protsessin h’a’m ondag’i’ ju’z berip ati’rg’an jetiskenlik penen kemshiliklerdi sa’wlelendiriw ekonomikali’q basi’li’mlardi’n’ basli’ tematikasi’na aylandi’.

Qaraqalpaqstan ekonomikali’q basi’li’mlari’n analizlew na’tiyjesinde h’a’r bir gazeta-jurnal tematikali’q jaqtan differentsialli’q xarakterge iye ekenligi ma’lim boldi’.

Juwmaqlaw

Qaraqalpaqstan g’alaba xabar qurallari’ni’n’ h’a’r bir materiallari’ni’n’ tiykari’nda g’a’rezsizlik ideologiyasi’ jetekshilik etedi.

G’a’rezsizlik ji’llari’n kelip ma’mleketlik sali’q sistemasi’ni’n’ o’zgeriwi ekonomikali’q basi’li’mlardi’n’ h’a’m bul taraw boyi’nsha qa’nige jurnalistlerdin’ aldi’lari’na jan’a talaplar qoydi’. Ekonomikali’q basi’li’mlar betlerine sali’q sistemasi’na baylani’sli’ jan’a rubrikalar h’a’m tematikalar payda bola basladi’.

Birinshiden, qa’nigelestirilgen ekonomikali’q basi’li’mlar. Bularg’a ekonomikali’q mashqalalardi’ basli’ tema etip alg’an, ma’lim bir ekonomika tarawi’na qa’nigelesken basi’li’mlar kiredi. Ma’selen, «Nalogivi’e i tamojenni’e vesti», «G’a’ziyne», «Hamkor», «Delovoy partnër Uzbekistana», «Biznes partnër» h’.t.b. gazeta-jurnallar.

Ekinshiden, ja’miyetimizdegi ju’z berip ati’rg’an ekonomikali’q rawajlani’w protsesslerine ilimiy izertlewshilik h’a’m problematikali’q ko’z-qarastan qaraytug’i’n analitikali’q basi’li’mlardi’ kirgiziw mu’mkin. Bul tiptegi basi’li’mlarg’a O’zbekstan Respublikasi’nda shi’g’atug’i’n «Ekonomicheskoe obozrenie», «Chastnoe sobstbennost», «Bankovskie vedomosti», «Biznest – Vestnik vostoka» si’yaqli’ gazeta-jurnallardi’ h’a’m byulletenlerdi kirgiziw mu’mkin.

U’shinshiden, ja’miyetlik-siyasiy xarakterdegi gazeta-jurnallar boli’p, olar o’z betlerinde «Ekonomika», «Agroekonomika», «Sanaat», «Sali’q» h’.t.b. rubrikalari’

asti’nda turaqli’ tu’rde ekonomikali’q mashqalalardi’ ja’riyalap baratug’i’n basi’li’mlar boli’p esaplanadi’. Bunday basi’li’mlar qatari’nda O’zbekstan h’a’m Qaraqalpaqstanda shi’g’atug’i’n ba’rshe respublikali’q iri gazetalardi’ ayti’w mu’mkin. Ma’selen, «Xalq swzi», «Wzbekiston ovozi», «Erkin Qaraqalpaqstan», «Vesti Karakalpakstana» h’a’m ba’rshe walayatlardi’n’ ken’esi h’a’m h’a’kimiyati’ ta’repinen shi’g’ari’latug’i’n gazetalar kiredi.

To’rtinshiden, aralas basi’li’mlar – bular o’z betlerinde h’a’r qi’yli’ mazmundag’i’ h’a’m tematikadag’i’ informatsiyalardi’ basadi’. Biraq soni’n’ ishinde ekonomikali’q atamalar «na’wbetshi bo’lim» yag’ni’y gazetalarg’a mazmun beriwshi h’a’m toli’qti’ri’wshi’ rol atqaradi’.

Besinshi h’a’m son’g’i’ basqi’shta, biz qi’sqa profildegi basi’li’mlardi’ ko’rsetiwimiz mu’mkin. Qi’sqa profildegi basi’li’mlar bir ka’sipti bir taraw boyi’nsha xabarlar jariyalap baratug’i’n gazeta-jurnallar boli’p tabi’ladi’. O’zbekstan h’a’m Qaraqalpaqstan respublikalari’nda bul tiptegi basi’li’mlar si’pati’nda «Moliyachi», «Uchitel Uzbekistan», «Ustaz joli’», «G’a’rezsizlik h’a’m ni’zam» h’.t.b. qi’sqa profildegi gazetalar kiredi.

PAYDALANILG’AN A’DEBİYaTLAR DİZİMİ

1. Karimov İ.A. Uzbekiston XXI asr busag’asida; xavfsizlikka taxdid, barqarorlik shartlari va taraqqiët kafolatlari. T.: Wzbekiston 1997
2. Karimov İ.A. O’zbekstan ekonomikali’q reformalardi’ teren’lestiriw joli’ menen. No’kis. Qaraqalpaqstan 1997
3. Uzbekiston Respublikasining konstitutsiyasi. T-Uzbekiston 2001
4. Abduazizova N. A. Wzbekiston ommaviy axborot vositalariT.: Akademiya 2003
5. Belekova P.P. Gazeta v sisteme sredstva formirovaniya agroekonomicheskogo mi’shleniya M. MGU 1995
6. Uchenova V.V. Publitsistika, ekonomika, politika M. MGU 1994
7. Kalekeev Q. G’alaba xabar qurallari’ ekonomikasi’ h’a’m menendjmenti. Lektsiya teksti. 2008